

Predmet C-264/19

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

29. ožujka 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Bundesgerichtshof (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

21. veljače 2019.

Tužitelj, podnositelj revizije i druga stranka u revizijskom postupku:

Constantin Film Verleih GmbH

Tuženici, druge stranke u revizijskom postupku i podnositelji revizije:

YouTube LLC

Google Inc.

Predmet glavnog postupka

Tužba nositelja isključivih prava iskorištavanja na filmovima protiv internetske platforme „YouTube” i njezina matičnog društva „Google” radi dostave informacija o adresama e-pošte, telefonskim brojevima i IP adresama korisnika koji su filmove nezakonito stavili na Youtube.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije, članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

1. Obuhvaćaju li adrese proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe ili usluga kao i trgovaca na veliko i malo navedene u članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48/EZ, koje su

prema potrebi obuhvaćene pojmom podataka iz članka 8. stavka 1. Direktive 2004/48/EZ:

- (a) adrese e-pošte korisnika usluga i/ili
 - (b) telefonske brojeve korisnika usluga i/ili
 - (c) IP adrese kojima su se korisnici usluga koristili za prenošenje datoteka koje povrjeđuju pravo, zajedno s točnim vremenom tog prenošenja?
2. U slučaju potvrdnog odgovora na točku (c) prvog pitanja:

Obuhvaćaju li podaci koji se moraju pružiti prema članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48/EZ također i IP adresu korisnika kojom se korisnik neposredno prije prenošenja datoteka koje povrjeđuju pravo koristio radi pristupa svojem korisničkom računu za Google i YouTube, zajedno s točnim vremenom pristupa, neovisno o tome jesu li prilikom tog posljednjeg pristupa počinjene povrede prava?

Navedene odredbe prava Unije

Članak 8. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004., L 157, str. 45.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.)

Navedene nacionalne odredbe

Članak 101. stavak 1. prva rečenica, stavak 2. točka 3., stavak 3. točka 1. Urhebergesetza (Zakon o autorskom pravu, u daljnjem tekstu: UrhG)

Članak 111. stavak 1. prva rečenica točka 2. Telekommunikationsgesetza (Zakon o telekomunikacijama, u daljnjem tekstu: TKG)

Kratki prikaz činjenica i postupka

- 1 Tužitelj je njemačko društvo koje ostvaruje isključiva prava iskorištavanja filmova „Parker” i „Scary Movie 5”. Prvotuzhenik upravlja internetskom platformom „YouTube”, na kojoj se videodatoteke mogu prenositi i staviti na raspolaganje drugim korisnicima interneta. Drugotuzhenik matično je društvo prvotuzhenika i vlasnik domene kojom se prvotuzhenik koristi za tu internetsku platformu. Kada se videozapisi prenose na internetsku platformu „YouTube”, korisnici se najprije moraju registrirati kod drugotuzhenika svojim korisničkim računom za Google i pritom moraju navesti svoje ime, adresu e-pošte i datum rođenja. Da bi se na platformi objavili videozapisi dulji od 15 minuta, usto se mora navesti i broj mobitela na koji se šalje se kod za otključavanje potreban za objavu. U skladu s općim uvjetima korištenja i zaštite podataka tuženika, korisnici

platforme daju suglasnost za spremanje poslužiteljskih protokola uključujući IP adresu, datum i vrijeme korištenja te pojedine zahtjeve kao i za korištenje tim podacima u korist partnerskih poduzeća.

- 2 Film „Parker” prenesen je 29. lipnja 2013. na prvotuzenikovu internetsku platformu, pod korisničkim imenom K1, u punom trajanju, na njemačkom jeziku, i do blokiranja 14. kolovoza 2013. pogledan je preko 45 000 puta. Pod korisničkim imenom K2, film „Scary Movie 5” prenesen je u rujnu 2013. u punom trajanju i do blokiranja 29. listopada 2013. pogledan je preko 6000 puta. Osim toga, kopija tog filma ponovno je pod korisničkim imenom K3 prenesena 10. rujna 2014. i do blokiranja 21. rujna 2014. i pogledana je preko 4700.
- 3 Tužitelj zahtijeva da se tuženicima naloži da mu dostave informacije o korisnicima K1, K2 i K3, i to pružanjem sljedećih podataka o svakom od njih koji su pohranjeni kod tuženika: (a) adresu e-pošte, (b) telefonski broj korisnika, c) IP adresu kojom se korisnik koristio za prijenos datoteke, zajedno s točnim vremenom prenošenja uz naznaku datuma i sata, uključujući minute, sekunde i vremensku zonu (vrijeme prenošenja), (d) IP adresu, kojom se korisnik neposredno prije toga koristio za pristup svojem korisničkom računu za Google i YouTube, zajedno s točnim vremenom pristupa uz naznaku datuma i sata, uključujući minute, sekunde i vremensku zonu (vrijeme pristupa).
- 4 Landgericht Frankfurt am Main (Zemaljski sud u Frankfurtu na Majni, Njemačka) odbio je taj zahtjev. Povodom tužiteljeve žalbe Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Visoki zemaljski sud u Frankfurtu na Majni, Njemačka) djelomično je prihvatio žalbu te je tuženicima naložio da dostave podatke o adresama e-pošte navedenih korisnika. Protiv ove presude tužitelj i tuženici podnijeli su reviziju Bundesgerichtshofu (Savezni vrhovni sud, Njemačka). Tužitelj i dalje zahtijeva da se tuženicima naloži dostava podataka o telefonskim brojevima i IP adresama korisnika. Tuženici svojom revizijom zahtijevaju da se tužba u cijelosti odbije.

Kratki pregled razloga zahtjeva za prethodnu odluku

- 5 Tužitelj svoje zahtjeve za dostavu informacija temelji na članku 101. stavku 1. prvoj rečenici, stavku 2. točki 3., stavku 3. točki 1. UrhG-a. Tom se odredbom prenosi članak 8. Direktive 2004/48 pa se stoga mora tumačiti u skladu s tom direktivom. Ishod revizije ovisi o tome koje se informacije moraju pružiti prema članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48. Tužiteljeva revizija prihvatit će se ako on može zahtijevati dostavu informacija o telefonskim brojevima korisnika kao i o IP adresama kojima su se oni koristili za prenošenje datoteka koje povrjeđuje pravo. Revizija tuženikâ osnovana je ako tuženici nisu dužni pružiti podatke o adresama e-pošte korisnikâ.
- 6 Prvo pitanje točka (a): Za ovo pitanje presudno je obuhvaćaju li informacije o „imenima i adresama” u smislu članka 8 stavka 2. točke (a) Direktive 2004/48 adrese e-pošte. Sud koji je uputio zahtjev smatra da zaštitna svrha članka 101. stavka 3. UrhG-a i članka 8. stavka 2. točke (a) Direktive zahtijeva to da su tom

odredbom obuhvaćene i adrese e-pošte. Zahtjev za dostavu informacija protiv treće osobe nositelju prava treba omogućiti da utvrdi tko je počinitelj povrede. Budući da se prilikom registracije korisnika prvotuženikove platforme zapisuje samo (fiktivno) korisničko ime i adresa e-pošte, utvrđivanje počinitelja povrede bilo bi unaprijed otežano kada nositelj prava ne bi mogao zahtijevati informaciju o adresi e-pošte. To bi pak bilo protivno cilju Direktive 2004/48 (vidjeti uvodnu izjavu 3.).

- 7 Prvo pitanje točka (b): Upitno je može li pojam „adresa” iz članka 8. stavka 2. točke (a) Direktive 2004/48 obuhvaćati i telefonski broj. U skladu s jasnim tekstom odredbe telefonski brojevi nisu obuhvaćeni tom odredbom.
- 8 U prilog suprotnom stajalištu govori činjenica da tuženici, u pravilu, zbog anonimnosti koja se na platformama, poput one prvotuženikove, jamči korisnicima *a priori* ne mogu pružiti podatke o „imenima i adresama” u smislu imena i prezimena i poštanske adrese. Nasuprot tomu, u slučajevima u kojima korisnik želi na prvotuženikovoj platformi objaviti videozapis dulji od 15 minuta, ne samo da se telefonski broj mora navesti nego ga se mora i potvrditi slanjem koda za otključavanje. Prilikom dodjele telefonskih brojeva moraju se, u skladu s člankom 111. stavkom 1. prvom rečenicom točkom 2. TKG-a, navesti ime i adresa vlasnika priključka. Uzimajući u obzir činjenicu da se slično ne traži pri dodjeli adrese e-pošte, podatak o telefonskom broju pokazuje se kao jedino djelotvorno i svrhovito sredstvo za ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva u slučaju povreda poput onih o kojima je riječ u ovom postupku.
- 9 U prilog tom stajalištu govori i činjenica da suvremena telekomunikacijska oprema omogućuje slanje pisanih poruka SMS-om, MMS-om ili uslugom razmjene izravnih poruka na telefona ili drugi mobilni terminalni uređaj. U tom slučaju kao „adresa” za tu pisanu komunikaciju služi broj telefona.
- 10 Prvo pitanje točka (c): je li člankom 8. stavkom 2. točkom (a) Direktive 2004/48 obuhvaćena i IP adresa koja je upotrijebljena za prenošenje datoteka koje povređuje pravo.
- 11 Tome bi mogla proturječiti njihova uloga. IP adresa ne pripada određenoj osobi, nego se – usto, u slučaju dinamičke IP adrese, samo privremeno – dodjeljuje mrežnom sučelju uređaja koji komunicira s internetom. Na temelju nje nije, dakle, moguće identificirati određenu osobu. Osim toga, IP adresa identificira samo uređaj koji preko mrežnog sučelja komunicira s internetom, ali ne i druge uređaje koji su spojeni s tim uređajem.
- 12 Usto se tom stajalištu protivi i to da se IP adrese smatraju osobnim podacima (vidjeti presudu od 19. listopada 2016., Breyer, C-582/14, EU:C:2016:779). Zato postoji potreba za odvagivanjem između predmetnih temeljnih prava. Prilikom tumačenja nacionalnog prava u skladu s direktivom sudovi država članica moraju osigurati pravednu ravnotežu između različitih temeljnih prava koja su zaštićena Unijinim pravnim poretom. U kontekstu pružanja osobnih podataka trećim

osobama radi sankcioniranja povreda autorskih prava osobito valja odvagnuti, s jedne strane, pravo na poštovanje privatnog života (članak 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima) i zaštitu osobnih podataka (članak 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima) i, s druge strane, pravo vlasništva (članak 17. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima).

- 13 U skladu s člankom 8. stavkom 2. točkom (a) Direktive 2004/48, korisnici moraju prihvatiti (samo) objavljivanje njihova imena i adrese. Davanje informacija o IP adresama kojima su se koristili moglo bi utjecati na njihovo pravo na poštovanje privatnog života. Usto treba uzeti u obzir činjenicu da davanje informacija o (dinamičkoj) IP adresi, koja se ionako odnosi na točan trenutak, s obzirom na to da jedino na taj način omogućuje identifikaciju terminalnog uređaja, istodobno otkriva točno vrijeme internetske komunikacije, uključujući vremensku zonu, i поближе okolnosti komunikacijskog procesa, koje su zaštićene člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (vidjeti presudu od 8. travnja 2014, Digital Rights Ireland i Seitlinger i dr., C-293/12 i C-594/12, EU:C:2014:238, t. 26. *et seq.*). Osim toga, davanje informacije o IP adresi može dovesti do zadiranja pravo na privatni život nedužnih trećih osoba intervenira ako vlasnik priključka nije počinitelj povrede.
- 14 U prilog uključivanju IP adrese u članak 8. stavak 2. točku (a) Direktive 2004/48 govori to što pojam „adresa” u skladu sa svojim doslovnim značenjem može obuhvaćati svaku vrstu adresa, uključujući i (elektroničku) IP adresu. Ona poput poštanske adresa i adrese e-pošte olakšava utvrđivanje počinitelja povrede autorskih prava.
- 15 U prilog tom shvaćanju govore i smisao i svrha Direktive 2004/48, koja prema svojoj uvodnoj izjavi 3. treba služiti djelotvornoj provedbi prava intelektualnog vlasništva. Taj cilj ne bi bio osiguran sve dok bi se za temelj uzimalo tradicionalno poimanje „imena i adrese”. Informacije o „imenu i adresi” redovito su bez učinka zato što ih operatori platformi poput one prvotuzenikove obično ne uzimaju i ne verificiraju. S tim povezana bitna povreda Poveljom zaštićenog intelektualnog vlasništva (članak 17. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima) moglo bi se smatrati povredom zahtjeva da se osigura pravedna ravnoteža između temeljnih prava koja je potrebno pomiriti (vidjeti presudu od 18. listopada 2018., Bastei Lübbe, C-149/17, EU:C:2018:841, t. 46.). Otkrivanje IP adrese pored adrese e-pošte i eventualno telefonskog broja moglo bi u tim okolnostima biti prikladno sredstvo za identificiranje počinitelja povrede, a time i za djelotvornu provedbu prava intelektualnog vlasništva u smislu Direktive 2004/48.
- 16 Ako je odgovor na prvo pitanje točku (c) potvrđan, postavlja se još i pitanje može li se zahtijevati IP adresa koju su korisnici neposredno prije toga koristili za pristup svojem korisničkom računu za Google i YouTube, neovisno o bilo kojoj s time povezanoj radnji kojom je počinjena povreda.

- 17 Tomu u prilog ide činjenica da zbog stalnog mijenjanja dinamičkih IP adresa dosegom pojma informacija treba biti obuhvaćena uvijek najsvježija IP adresa, s obzirom na to da jedino ona čini „adresu” korisnika usluga u smislu članka 8. stavka 2. točke (a) Direktive 2004/48.
- 18 Takvo proširenje zahtjeva za dostavu informacija i na najsvježiju IP adresu, neovisno o bilo kojoj s time povezanoj radnji kojom se čini povreda, ne bi bila moguće ako se prema članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48 zahtijeva povezanost s povredom. Posljednja IP adresa koja je upotrijebljena za korištenje korisničkim računom za Google i YouTube nije nužno povezana s korištenjem kojim je počinjena povreda i koje se konkretno stavlja na teret. Unatoč tomu, potreba za takvom povezanošću mogla bi proizlaziti iz toga da se tuženike prema članku 8. stavku 1. točki (c) Direktive 2004/48 može tužiti samo zato što su pružili uslugu koja je upotrijebljena za aktivnosti koje povređuju pravo i da se informacije koje treba pružiti prema članku 8. stavku 2. točkama (a) i (b) navedene direktive odnose upravo na takve usluge koje povređuju pravo.